

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 1. novembra 2024. godine
Ref. br: RK 2571/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI31/24

Podnosilac

Nuhi Metaj

**Ocena ustavnosti rešenja [Rev. br.320/23] Vrhovnog suda Republike Kosova od
21. avgusta 2023. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sutkinja
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sutkinja
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Nuhi Metaj iz sela Krajmirovce, opština Lipljan (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga po ovlašćenju zastupa Shpetim Sadiku, advokat iz Lipljana.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost rešenja Vrhovnog suda Republike Kosova [Rev. br.320/23], od 21. avgusta 2023. godine (u daljem tekstu: Vrhovni Sud),
3. Osporeno rešenje je uručeno podnosiocu zahteva dana 6. oktobra 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporenog rešenja kojim je, po navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede njegovih prava i osnovnih sloboda koja su zagarantovanih članovima 24. [Jednakost pred Zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6.1 (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim Sudom

6. Dana 6. februara 2024. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev preko pošte koji je u Ustavnom sudu Republike Kosova (u daljem tekstu: Sud) primljen dana 8. februara 2024. godine.
7. Dana 12. februara 2024. godine, predsednica Suda je odlukom [Br. GJR. KI31/24] imenovala sudiju Remzije Istrefi-Peci za sudiju izvestioca i odlukom [Br. KSH.KI31/24] imenovala je Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Radomir Laban i Nexhmi Rexhepi, članovi.
8. Dana 11. marta 2024. godine, Sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, čime je počeo njegov mandat u Sudu.
9. Dana 19. marta 2024. godine, Sud je obavestio zastupnika podnosioca zahteva u vezi sa registracijom zahteva.
10. Dana 19. marta 2024. godine, Sud je obavestio Osnovni sud u Prištini – Ogranak u Lipljanu u vezi sa registracijom zahteva i zatražio je da podnese sudu povratnicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporeno rešenje.
11. Istog dana, Sud je obavestio i Vrhovni sud Kosova o prijemu zahteva i poslao je kopiju zahteva.
12. Dana 25. marta 2024. godine, Sud je primio povratnicu koja je zatražena od Osnovnog suda u Prištini – Ogranak u Lipljanu.
13. Dana 4. septembra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica slučaja

14. Iz spisa predmeta proizilazi da su V.G u svojstvu kupca i podnosilac zahteva u svojstvu prodavca u avgustu 1989. godine sklopili usmeni ugovor o kupoprodaji jednog dela nepokretne imovine u površini od 0,05,00 ha, upisane u posedovni list br. 401 KO Topličane. Ovu nepokretnu imovinu, V.G. nije mogao legalno da registruje na svoje ime. U vreme kada su stvorene okolnosti za pravni prenos imovine koju je kupio podnosilac zahteva V.G. i njegova bivša supruga N.G., koji su se u međuvremenu razveli, tvrdili su da je svako od njih vlasnik te parcele kupljene od strane podnosioca zahteva. Neutvrđenog dana, tužioci V.G. i N.G. (bivši supružnici) podneli su odvojene tužbe Osnovnom sudu u Prištini – Ogranak u Lipljanu (u daljem tekstu: Osnovni sud), protiv podnosioca zahteva, za potvrđivanje nepokretne imovine – zemljišta – njivi koja je pripadala katastarskoj parceli br. 139-5, koja se nalazi u mestu zvanom „Urvište“. Pošto je nepokretna imovina u obe tužbe ista, u cilju ekonomičnosti postupka, Osnovni sud je spojio ova dva postupka u cilju rešavanja spora pravnosnažnom odlukom.
15. Dana 20. marta 2018. godine, Osnovni sud je u presudi [C. br.4040/14] odlučio sledeće: „*I. USVAJA SE precizirani tužbeni zahtev tužioca V.G. iz sela Slovinje i POTVRĐUJE se da je tužilac stekao pravo svojine na osnovu poseda u dobroj veri na delu katastarske parcele br. 139-5, u površini od 0,05,00 ha, na mestu zvanom „Urvište“ po kulturi njiva 4. klase [...]* i „*II. ODBIJA SE kao neosnovan tužbeni zahtev N.G. [...]*“ koja je prema podacima iz izreke presude tražila pravo svojine na istoj zemljišnoj parceli. Na kraju izreke Osnovni sud je odlučio da „*svaka stranka snosi svoje troškove postupka*“.
16. Kada je Osnovni sud usvojio tužbu V.G. koja je bila podneta protiv podnosioca zahteva, isti je obrazložio sledeće: „*V.G je bio držalac u dobroj veri više od 20 godina i niko ga nije ometao od dana postizanja usmenog dogovora pa do danas, pa je na osnovu navedenih odredbi i činjenice posedovanja tužioca odlučio kao u tački I izreke ove presude.*“ Što se tiče tužbe tužiteljke N.G. čiju je tužbu Osnovni sud u tački II izreke iste presude u obrazloženju odbio kao neosnovanu, Sud je obrazloženju istakao: „*Sud je ocenio navode tužiteljke, odnosno njenog ovlašćenog zastupnika i tužbeni zahtev je odbio kao neosnovan iz razloga što tužilja nije argumentovala nikakvim dokazima da je kupila spornu parcelu, dok samo davanje sredstava, odnosno jednog određenog iznosa sredstava ne predstavlja osnov za sticanje svojine.*“
17. Dana 23. aprila 2018. godine, prvi tužilac V.G., delimično nezadovoljan presudom Osnovnog suda [C. br.404/14] od 20. marta 2018.godine samo u delu izreke, gde je svakoj stranki bilo određeno da snosi svoje proceduralne troškove, u zakonskom roku je podneo žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka. Takođe, tužilac je predložio da troškove parničnog postupka snosi podnosilac zahteva u ukupnom iznosu od 3.199,60 evra.
18. Sud, iz spisa predmeta i iz obrazloženja podnosioca zahteva datih u zahtevu podnetom sudu, primećuje da podnosilac zahteva nije uložio žalbu na presudu Osnovnog suda.
19. Dana 28. aprila 2023. godine, Apelacioni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud), doneo je presudu [Ac. br. 2364/2018], kojom je delimično usvojio žalbu prvog tužioca V.G. kao osnovanu, i preinačio je tačku III presude [C. br.404/14] Osnovnog suda od 20. marta 2018. godine, tako što je obavezao podnosioca zahteva da u svojstvu tuženog plati tužiocu V.G. troškove parničnog postupka u roku od 15 dana pod pretnjom prinudnog izvršenja. Ostali deo presude Osnovnog suda je ostao neizmenjen.
20. Podnosilac zahteva je primio presudu Apelacionog suda dana 31. maja 2023. godine.

21. Dana 16. juna 2023. godine, podnosilac zahteva je izjavio reviziju protiv presude [Ac. br. 2364/2018] Apelacionog suda, od 28. aprila 2023. godine, tražeći da se ista poništi, kao i da se presuda [C br. 404/14] Osnovnog suda, od 20. marta 2018. godine, u vezi tačke III izreke o troškovima postupka potvrdi.
22. U reviziji, podnosilac zahteva ističe da se isti ne može teretiti za troškove postupka zbog činjenice jer su se tužioci, kao suparničari materijalnog potraživanja, kao bivši supružnici, suočili ko je doprineo u otkupu sporne parcele za vreme bračne zajednice.
23. Dana 21. avgusta 2023. godine, Vrhovni sud je doneo rešenje [Rev. br.320/23], kojim je odbacio reviziju podnosioca zahteva.
24. U obrazloženju presude Vrhovnog suda se ističe da na osnovu člana 218. ZPP-a, kao i člana 11. Zakona br. 04/L-118, o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-006 o parničnom postupku, kojim je preformulisan član 218. osnovnog zakona, kroz koji se ističe da: *„1. Revizija koja je podneta po isteku roka, nedozvoljena ili nepotpuna, prvostepeni sud odbacuje rešenjem bez održavanja sudske rasprave. 2. Revizija je nedozvoljena ako: a) podnese lice koje nije ovlašćeno za podnošenje revizije; b) ako reviziju podnese lice koje je povuklo reviziju; c) ako lice koje podnese reviziju nema neki interes za njeno podnošenje; d) ako je revizija podneta protiv presude, protiv koje prema zakonu ne može da se podnese“*.
25. Vrhovni sud je u obrazloženju takođe naglasio da *„u članu 229, stav 3. ZPP-a, propisuje se da: „Revizija nije dozvoljena protiv rešenja o troškovima postupka“*.
26. Vrhovni sud, pozivajući se na član 229. stav 3 ZPP-a, došao je do zaključka da je Apelacioni sud odlučio samo o troškovima postupka, dok je u ostalom delu prvostepena presuda ostala nerazmotrena, pa revizija u konkretnom slučaju nije dozvoljena.

Navodi podnosioca zahteva

27. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su mu rešenjem [Rev. br.320/23] Vrhovnog Suda i presudom [Ac. br.2364/2018] Apelacionog suda povređena njegova prava i osnovne slobode koje su zagarantovane članovima 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava, u vezi sa članom 6.1 (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
28. Podnosilac zahteva prvobitno navodi da se *„pred ovim sudom pojavljuje u svojstvu tuženog kome su nižestepeni sudovi uskratili pravo na korišćenje pravnih sredstva“*.
29. Što se tiče navoda u vezi sa povredom člana 24., podnosilac zahteva ističe da: *„Odlučivanje na ovakav način Vrhovnog suda Kosova čini povredu člana 24. Jednakost pred zakonom, onemogućivši tuženom jednaku pravnu zaštitu pred zakonom, jer na proizvoljan i diskriminatoran način ne uzima za osnov odredbe člana 455. ZPP-a, u kom članu je izričito predviđeno da „Ukoliko tuženi nije dao povoda tužbi iz razloga što je potvrdio tužbeni zahtev i bio je spreman da ispuni svoju obavezu, tužilac treba da nadoknadi tuženom parnične troškove“*.
30. Što se tiče člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, podnosilac zahteva tvrdi da je celokupno obrazloženje presude Apelacionog suda u potpunosti šablon nekog drugog predmeta i da *„ne sadrži nikakvo obrazloženje, razlog ili odlučne činjenice na osnovu kojih je Apelacioni sud odlučio kao u izreci“*.

31. Podnosilac zahteva navodi da „*ove nalaze Apelacionog suda legitimise Vrhovni sud Kosova svojim rešenjem, kada je odlucio da odbaci reviziju tuzenog kao nedozvoljenu*“. Odlucivanje na ovakav nacin od strane Vrhovnog suda, prema podnosiocu zahteva, „*sadrzi povredu i narusavanje člana 24. Jednakost pred zakonom, jer se onemogućava jednaka pravna zaštita tuženom budući da na proizvoljan i diskriminatoran način ne uzima u obzir odredbe člana 455. ZPP-a i odredbu člana 459.1 ...*“.
32. Podnosilac zahteva takođe ističe da nije imao interes da ospori tužbeni zahtev tužilaca i nije imao interes da iskoristi pravno sredstvo, žalbu, protiv prvostepene presude, budući da prema podnosiocu zahteva „*u tačkama I i II izreke ove presude ništa nije bilo sporno, dok u pogledu tačke III izreke ove presude nije bilo uticaja, jer je Sud odlucio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka*“. Iz tog razloga je, prema navodima podnosioca zahteva, „*protiv drugostepene presude izjavio reviziju, budući da je ovom presudom preinačena tačka III izreke prvostepene presude, kojom se tuženi (podnosilac) tereti da plati troškove postupka*“. Ovim postupkom oba suda, prema podnosiocu zahteva, „*on je zauvek lišen traženja sudske zaštite time što nije jednak pred zakonom, i povredom njegovog prava na pravično i nepristrasno suđenje, kao i povredom prava na pravna sredstva...*“.
33. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda: (i) Da utvrdi da je došlo do povrede članova 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava, u vezi sa članom 6.1 (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a; (ii) Da proglasi nevažećom presudu [Ac. br.2364/2018] Apelacionog suda, od 28. aprila 2023. godine, kao i presudu [Rev. br.320/23] Vrhovnog suda, od 21. avgusta 2023. godine; kao i (iii) vrati rešenje Vrhovnog suda na ponovno odlucivanje.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVA

Član 24

[Jednakost pred Zakonom]

1. *Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije*
2. *Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.*
3. *Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovoditi samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene.*

Član 31

[Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje]

1. *Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.*
2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*

Član 32
[Pravo na pravno sredstvo]

1. Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način.

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6
(Pravo na pravično suđenje)

1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.

[...]"

ZAKON Br. 03/L-006 O PARNIČNOM POSTUPKU

Član 229

229.3 Revizija nije dozvoljena protiv rešenja o troškovima postupka.

ZAKON Br. 04/L-118 O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA Br. 03/L-006 O PARNIČNOM POSTUPKU

Član 11

Član 218. bazičnog zakona preformuliše se tekstom koji glasi:

Član 218

- 1. Revizija koja je podneta po isteku roka, nedozvoljena ili nepotpuna, prvostepeni sud odbacuje rešenjem bez održavanja sudske rasprave.*
- 2. Revizija je nedozvoljena ako:*
 - a) podnese lice koje nije ovlašćeno za podnošenje revizije;*
 - b) ako reviziju podnese lice koje je povuklo reviziju;*
 - c) ako lice koje podnese reviziju nema neki interes za njeno podnošenje;*
 - d) ako je revizija podneta protiv presude, protiv koje prema zakonu ne može da se podnese.*

Ocena prihvatljivosti zahteva

34. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o Radu.
35. U tom smislu, Sud se prvenstveno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

Član 113
[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlaštene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

[...]

36. U nastavku, Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove o prihvatljivosti kako je to i propisano u Zakonu. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47 (Individualni zahtevi), 48 (Tačnost podneska) i 49 (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47
(Individualni zahtevi)

1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.

Član 48
(Tačnost podneska)

Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.

Član 49
(Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku ...”.

37. U vezi sa ispunjenjem gore navedenih kriterijuma, Sud prvo ističe da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koji osporava akt javnog organa, odnosno rešenje [Rev. br.320/23] Vrhovnog suda, od 21. avgusta 2023. godine nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva koja su propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe razjasnio prava i slobode za koja tvrdi da su mu povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona.
38. Međutim, Sud takođe naglašava da na osnovu člana 49. (Rokovi) Zakona, zahtev se treba podneti u vremenskom roku od četiri (4) meseca. Rok počinje da teče da dana kada je podnosilac zahteva primio sudsku odluku. Ovaj zahtev je utvrđen i u tački (c) stava (1) pravila 34. (Kriterijumi o prihvatljivosti) Poslovnika, koji propisuje da se zahtev treba podneti u roku od četiri (4) meseca od dana kada je odluka po poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva.
39. U ovom kontekstu, u vezi sa gore navedenim, i da bi utvrdio da li je poslednje pravno sredstvo koje je dostavljeno podnosiocu zahteva bilo delotvorno u okolnostima konkretnog slučaja, Sud podseća da podnosilac zahteva osporava rešenje [Rev. 320/ 23] Vrhovnog suda od 21. avgusta 2023. godine i presudu [C. br.2364/2018] Apelacionog suda od 28. aprila 2023. godine, za koje navodi da su mu povredila njegova ustavna prava jer je presudom Apelacionog suda odlučeno da podnosilac zahteva mora snositi troškove sudskog postupka u postupku u kome je on bio tužena strana. Podnosilac zahteva naglašava da su ga postupci dva suda „zauvek lišili da traži sudsku zaštitu time što nije bio jednak pred zakonom, narušeno mu je pravo na pravično i nepristrasno suđenje, kao i pravo na pravno sredstvo...“.

40. Prvo, Sud u vezi sa pokrenutim pitanjem primećuje da je presudom [C. br.2364/2018] Apelacionog suda, od 28. aprila 2023. godine doneta konačna odluka u vezi sa tužbom koja je podneta protiv podnosioca zahteva, kao i u vezi sa teretom plaćanja troškova postupka s njegove strane, te da je ta sudska odluka postala pravosnažna. Sud primećuje da je drugi deo obrazloženja presude [Ac.br. 2364/2018], Apelacionog suda sadrži činjenice i obrazloženje nekog drugog slučaja i sa drugim stranama, iako se na svakoj stranici presude pojavljuje isti broj i datum presude kao na prvoj stranici gde je postavljena izreka, odnosno i u drugom delu obrazloženja presude [Ac.br. 2364/2018] Apelacionog suda (str. 2-4).
41. Na osnovu spisa predmeta, proizilazi da je podnosilac zahteva presudu [Ac.br. 2364/2018] Apelacionog suda, od 28. aprila 2023. godine primio 31. maja 2023. godine, o kojem je podneo zahtev za reviziju.
42. Sud dalje primećuje da je rešenjem [Rev. Br. 320/23] Vrhovnog suda, od 21. avgusta 2023. godine revizija podneta od strane podnosioca zahteva protiv presude Apelacionog suda odbačena iz razloga jer je Vrhovni sud ocenio da u skladu sa članom 229. stav 3 ZPP-a nije dozvoljena revizija protiv odluke o troškovima postupka, ne razmatrajući uopšte pokrenute navode podnosioca zahteva u pogledu osnovanosti revizije, odnosno zahtev podnosioca zahteva da ne snosi troškove parničnog postupka, jer po zakonu revizija nije dozvoljena.
43. Sud smatra da pod ovim okolnostima zahtev za reviziju protiv presude [C. br. 2364/2018] Apelacionog suda nije bio delotvorno pravno sredstvo i da podnosilac zahteva nije mogao imati očekivanja za uspeh ovog sredstva. U principu, Sud je naglasio da u slučajevima kada vanredno pravno sredstvo revizije u Vrhovnom sudu nije dozvoljeno na osnovu važećeg zakona, isti se ne može koristiti za potrebe računanja roka od četiri (4) meseca i da kao „pravosnažnu odluku“, treba računati odluku nadležnog suda protiv koje je podneto pravno sredstvo revizije i koje se pred sudom osporava (vidi, slučaj Ustavnog Suda [KI 135/16](#), podnosilac zahteva: *Tomislav Janković i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti, od 27. oktobra 2017. godine, stav 25, i slučaj [KI 81/17](#) podnosilac zahteva *Rapsina Muslija* rešenje o neprihvatljivosti od 11. aprila 2018. godine, stav 34).
44. Sud ističe da će na konkretnom slučaju Sud će primenjivati standarde sudske prakse ESLJP, u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredaba o ljudskim pravima] Ustava, dužan da Ustavom zajamčena osnovna prava i slobode tumači.
45. U vezi sa pitanjem upotrebe delotvornih sredstava od strane podnosioca u konkretnom slučaju, Sud, na osnovu prakse ESLJP-a ponavlja „*da se mogu uzeti u obzir samo ona sredstva koja su delotvorna, budući da podnosioci zahteva ne mogu da produže striktno vremensko ograničenje nametnuto Konvencijom, pokušavajući da ostvare neodgovarajuće ili pogrešno upućene zahteve organima ili institucijama koje nemaju mogućnost da obezbede delotvorna pravna sredstva po datoj žalbi*“ (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj ESLJP-a, *Fernie protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, predstavka br. 14881/04, odluka o prihvatljivosti od 5. januara 2006. godine).
46. Sud takođe naglašava da je ESLJP u slučaju [Željko Knapić protiv Hrvatske](#) (odluka ESLJP-a od 4. juna 2009. godine), naglasio da: „*Sud primećuje da su zahtevi predviđeni članom 35. stav 1, koji se odnose na iscrpljivanje domaćih pravnih sredstva i period od šest meseci međusobno povezani, jer ne samo da su samo kombinovani u istom članu, već su i propisani u gramatičkoj rečenici čije tumačenje podrazumeva takav međusobni odnos* (vidi odluku Komisije u *Hatjianastasiou protiv Grčke*, br.

12945/87, od 4. aprila 1990. godine i *Berdzenishvili protiv Rusije* (ap. br. 31697/03, odluka od 29. januara 2004. godine ESLJP-a).

47. Shodno tome, Sud, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava i njegove sudske prakse, mora ispitati kriterijum korišćenog sredstva u odnosu na kriterijum zakonskog roka u zahtevu koji mu je podnet (vidi predmete [KI41/18](#) sa podnosilac Gordana Dončić, Odluka o neprihvatljivosti od 26.09.2018.godine, stav 42, , [KI112/19](#), sa podnosiocem Ilir Kabashi, Odluka o neprihvatljivosti od 07.11.2019.godine, stav 38)
48. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da rok od 4 (četiri) meseca počinje da teče od dana dostavljanja konačne odluke, koja je rezultat iscrpljivanja pravnih sredstva koji su adekvatni i delotvorni da obezbede naknadu u odnosu na pitanje koji je predmet žalbe (vidi slučaj ESLJP-a, *Norkin protiv Rusije*, predstavka br. 20156/11, odluka o prihvatljivosti od 5. februara 2013. godine; vidi, takođe, slučaj Ustavnog Suda [KI 23/21](#), podnosilac: Rabit Fazliu, Odluka o neprihvatljivosti, 17. juna 2021., stav 41.).
49. Konačno, u odnosu sa napred navedenim i uzimajući u obzir okolnosti konkretnog slučaja, imajući u vidu činjenicu da se korišćeno pravno sredstvo od strane podnosioca zahteva smatra neefikasnim pravnim sredstvom i da je konačna odluka kojom je odlučeno o spornom pitanju - troškove postupka koji padaju na teret podnosioca zahteva presuda [C. br.2364/2018] Apelacionog suda, od 28. aprila 2023. godine, a koju je podnosilac zahteva primio 31. maja 2023. godine, i da je zahtev Ustavnom sudu podnosilac zahteva podneo putem pošte 6. februara 2024. godine, koju je Sud primio 8. februara 2024. godine, proizilazi da je zahtev Sudu podnet van roka od 4 meseca koji je predviđen članom 49. Zakona i pravilom 34. (1) c Poslovnika o radu Suda. Shodno tome, Sud ne može da razmotri pokrenute navode u vezi sa navodnim povredama prava na jednakost pred zakonom i prava na pravično suđenje u svim njenim elementima.
50. Stoga, Sud nalazi da zahtev nije podnet u zakonskom roku utvrđenom u članu 49. Zakona i pravilu 34. (1) c Poslovnika Suda.
51. U zaključku, Sud nalazi da je zahtev podnosioca zahteva neprihvatljiv jer je podnet van roka.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. 7 Ustava, članom 49. Zakona i u skladu sa pravilom 34. (1) c) Poslovnika o radu, na sednici održanoj dana 4. septembra 2024. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Remzije Istrefi-Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani